श्रीरामरक्षास्तोत्रम्

Shri Ram Raksha Stotra

Source: Sanskrit Wikisource — Ram Raksha Stotra, permanent revision 403980 (CC BY-SA). Also compared: Sanskrit Wikisource — Brihat Stotra Ratnakara (1912), Ram Raksha opening scan page; Creative Commons Attribution-ShareAlike license; 1912 scan leaf 256 — printed page 248; 1912 scan leaf 257 — printed page 249 (partly blank in this scan; read from the 1916 reprint); 1912 scan leaf 258 — printed page 250; Wikimedia Commons — 1912 edition metadata and public-domain scan statement; Internet Archive — original 1912 PDF; inspected page 257 has the same missing area; Internet Archive — Brihat Stotra Ratnakar, 1916 Nirnaya Sagar Press reprint (Kashmir Research Institute scan; work 105 on PDF pages 258–261, printed page 249 intact); Dharmartha Trust, Raghunath Temple, Jammu — eGangotri manuscript digitization (archive record states CC0 1.0); different sequence, comparison only.

विनियोग

MANTRA

श्रीगणेशाय नमः ॥

अस्य श्रीरामरक्षास्तोत्रमन्त्रस्य बुधकौशिक ऋषिः । श्रीसीतारामचन्द्रो देवता । अनुष्टुप् छन्दः । सीता शक्तिः । श्रीमद्धनुमान् कीलकम् । श्रीरामचन्द्रप्रीत्यर्थे रामरक्षास्तोत्रजपे विनियोगः ॥

śrīgaṇeśāya namaḥ ||
asya śrīrāmarakṣāstotramantrasya budhakauśika ṛṣiḥ | śrīsītārāmacandro devatā | anuṣṭup chandaḥ | sītā śaktiḥ | śrīmaddhanumān kīlakam | śrīrāmacandraprītyarthe rāmarakṣāstotrajape viniyogaḥ ||

ध्यान

SHLOKA

अथ ध्यानम् ॥
ध्यायेदाजानुबाहुं धृतशरधनुषं बद्धपद्मासनस्थं
पीतं वासो वसानं नवकमलदलस्पर्धिनेत्रं प्रसन्नम् ।
वामांकारूढसीतामुखकमलमिलल्लोचनं नीरदाभं
नानाऽलंकारदीप्तं दधतमुरुजटामण्डलं रामचन्द्रम् ॥१॥
इति ध्यानम् ॥

atha dhyānam ||
dhyāyedājānubāhuṃ dhṛtaśaradhanuṣaṃ baddhapadmāsanasthaṃ
pītaṃ vāso vasānaṃ navakamaladalaspardhinetraṃ prasannam |
vāmāṃkārūḍhasītāmukhakamalamilallocanaṃ nīradābhaṃ
nānā'laṃkāradīptaṃ dadhatamurujaṭāmaṇḍalaṃ rāmacandram ||1||
iti dhyānam ||

आरम्भ: राम का ध्यान

SHLOKA 1

चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्रविस्तरम् ।
एकैकमक्षरं पुंसां महापातकनाशनम् ॥१॥

caritaṃ raghunāthasya śatakoṭipravistaram |
ekaikamakṣaraṃ puṃsāṃ mahāpātakanāśanam ||1||

SHLOKA 2

ध्यात्वा नीलोत्पलश्यामं रामं राजीवलोचनम् ।
जानकीलक्ष्मणोपेतं जटामुकुटमण्डितम् ॥२॥

dhyātvā nīlotpalaśyāmaṃ rāmaṃ rājīvalocanam |
jānakīlakṣmaṇopetaṃ jaṭāmukuṭamaṇḍitam ||2||

SHLOKA 3

सासितूणधनुर्बाणपाणिं नक्तंचरान्तकम् ।
स्वलीलया जगत्त्रातुमाविर्भूतमजं विभुम् ॥३॥

sāsitūṇadhanurbāṇapāṇiṃ naktaṃcarāntakam |
svalīlayā jagattrātumāvirbhūtamajaṃ vibhum ||3||

कवच: अंग-अंग की रक्षा

SHLOKA 4

रामरक्षां पठेत्प्राज्ञः पापघ्नीं सर्वकामदाम् ।
शिरो मे राघवः पातु भालं दशरथात्मजः ॥४॥

rāmarakṣāṃ paṭhetprājñaḥ pāpaghnīṃ sarvakāmadām |
śiro me rāghavaḥ pātu bhālaṃ daśarathātmajaḥ ||4||

SHLOKA 5

कौसल्येयो दृशौ पातु विश्वामित्रप्रियः श्रुती ।
घ्राणं पातु मखत्राता मुखं सौमित्रिवत्सलः ॥५॥

kausalyeyo dṛśau pātu viśvāmitrapriyaḥ śrutī |
ghrāṇaṃ pātu makhatrātā mukhaṃ saumitrivatsalaḥ ||5||

SHLOKA 6

जिह्वां विद्यानिधिः पातु कण्ठं भरतवन्दितः ।
स्कन्धौ दिव्यायुधः पातु भुजौ भग्नेशकार्मुकः ॥६॥

jihvāṃ vidyānidhiḥ pātu kaṇṭhaṃ bharatavanditaḥ |
skandhau divyāyudhaḥ pātu bhujau bhagneśakārmukaḥ ||6||

SHLOKA 7

करौ सीतापतिः पातु हृदयं जामदग्न्यजित् ।
मध्यं पातु खरध्वंसी नाभिं जाम्बवदाश्रयः ॥७॥

karau sītāpatiḥ pātu hṛdayaṃ jāmadagnyajit |
madhyaṃ pātu kharadhvaṃsī nābhiṃ jāmbavadāśrayaḥ ||7||

SHLOKA 8

सुग्रीवेशः कटी पातु सक्थिनी हनुमत्प्रभुः ।
ऊरू रघूत्तमः पातु रक्षःकुलविनाशकृत् ॥८॥

sugrīveśaḥ kaṭī pātu sakthinī hanumatprabhuḥ |
ūrū raghūttamaḥ pātu rakṣaḥkulavināśakṛt ||8||

SHLOKA 9

जानुनी सेतुकृत्पातु जंघे दशमुखान्तकः ।
पादौ बिभीषणश्रीदः पातु रामोऽखिलं वपुः ॥९॥

jānunī setukṛtpātu jaṃghe daśamukhāntakaḥ |
pādau bibhīṣaṇaśrīdaḥ pātu rāmo'khilaṃ vapuḥ ||9||

फलश्रुति और स्तोत्र का उद्गम

SHLOKA 10

एतां रामबलोपेतां रक्षां यः सुकृती पठेत् ।
स चिरायुः सुखी पुत्री विजयी विनयी भवेत् ॥१०॥

etāṃ rāmabalopetāṃ rakṣāṃ yaḥ sukṛtī paṭhet |
sa cirāyuḥ sukhī putrī vijayī vinayī bhavet ||10||

SHLOKA 11

पातालभूतलव्योमचारिणश्छद्मचारिणः ।
न द्रष्टुमपि शक्तास्ते रक्षितं रामनामभिः ॥११॥

pātālabhūtalavyomacāriṇaśchadmacāriṇaḥ |
na draṣṭumapi śaktāste rakṣitaṃ rāmanāmabhiḥ ||11||

SHLOKA 12

रामेति रामभद्रेति रामचन्द्रेति वा स्मरन् ।
नरो न लिप्यते पापैर्भुक्तिं मुक्तिं च विन्दति ॥१२॥

rāmeti rāmabhadreti rāmacandreti vā smaran |
naro na lipyate pāpairbhuktiṃ muktiṃ ca vindati ||12||

SHLOKA 13

जगज्जैत्रैकमन्त्रेण रामनाम्नाभिरक्षितम् ।
यः कण्ठे धारयेत्तस्य करस्थाः सर्वसिद्धयः ॥१३॥

jagajjaitraikamantreṇa rāmanāmnābhirakṣitam |
yaḥ kaṇṭhe dhārayettasya karasthāḥ sarvasiddhayaḥ ||13||

SHLOKA 14

वज्रपंजरनामेदं यो रामकवचं स्मरेत् ।
अव्याहताज्ञः सर्वत्र लभते जयमंगलम् ॥१४॥

vajrapaṃjaranāmedaṃ yo rāmakavacaṃ smaret |
avyāhatājñaḥ sarvatra labhate jayamaṃgalam ||14||

SHLOKA 15

आदिष्टवान्यथा स्वप्ने रामरक्षामिमां हरः ।
तथा लिखितवान्प्रातः प्रबुद्धो बुधकौशिकः ॥१५॥

ādiṣṭavānyathā svapne rāmarakṣāmimāṃ haraḥ |
tathā likhitavānprātaḥ prabuddho budhakauśikaḥ ||15||

राम-लक्ष्मण की स्तुति और रक्षा

SHLOKA 16

आरामः कल्पवृक्षाणां विरामः सकलापदाम् ।
अभिरामस्त्रिलोकानां रामः श्रीमान्स नः प्रभुः ॥१६॥

ārāmaḥ kalpavṛkṣāṇāṃ virāmaḥ sakalāpadām |
abhirāmastrilokānāṃ rāmaḥ śrīmānsa naḥ prabhuḥ ||16||

SHLOKA 17

तरुणौ रूपसम्पन्नौ सुकुमारौ महाबलौ ।
पुण्डरीकविशालाक्षौ चीरकृष्णाजिनाम्बरौ ॥१७॥

taruṇau rūpasampannau sukumārau mahābalau |
puṇḍarīkaviśālākṣau cīrakṛṣṇājināmbarau ||17||

SHLOKA 18

फलमूलाशिनौ दान्तौ तापसौ ब्रह्मचारिणौ ।
पुत्रौ दशरथस्यैतौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ॥१८॥

phalamūlāśinau dāntau tāpasau brahmacāriṇau |
putrau daśarathasyaitau bhrātarau rāmalakṣmaṇau ||18||

SHLOKA 19

शरण्यौ सर्वसत्वानां श्रेष्ठौ सर्वधनुष्मताम् ।
रक्षःकुलनिहन्तारौ त्रायेतां नौ रघूत्तमौ ॥१९॥

śaraṇyau sarvasatvānāṃ śreṣṭhau sarvadhanuṣmatām |
rakṣaḥkulanihantārau trāyetāṃ nau raghūttamau ||19||

SHLOKA 20

आत्तसज्जधनुषाविषुस्पृशावक्षयाशुगनिषंगसंगिनौ ।
रक्षणाय मम रामलक्ष्मणावग्रतः पथि सदैव गच्छताम् ॥२०॥

āttasajjadhanuṣāviṣuspṛśāvakṣayāśuganiṣaṃgasaṃginau |
rakṣaṇāya mama rāmalakṣmaṇāvagrataḥ pathi sadaiva gacchatām ||20||

SHLOKA 21

सन्नद्धः कवची खड्गी चापबाणधरो युवा ।
गच्छन्मनोरथोऽस्माकं रामः पातु सलक्ष्मणः ॥२१॥

sannaddhaḥ kavacī khaḍgī cāpabāṇadharo yuvā |
gacchanmanoratho'smākaṃ rāmaḥ pātu salakṣmaṇaḥ ||21||

राम के नाम और वन्दना

SHLOKA 22

रामो दाशरथिः शूरो लक्ष्मणानुचरो बली ।
काकुत्स्थः पुरुषः पूर्णः कौसल्येयो रघूत्तमः ॥२२॥

rāmo dāśarathiḥ śūro lakṣmaṇānucaro balī |
kākutsthaḥ puruṣaḥ pūrṇaḥ kausalyeyo raghūttamaḥ ||22||

SHLOKA 23

वेदान्तवेद्यो यज्ञेशः पुराणपुरुषोत्तमः ।
जानकीवल्लभः श्रीमानप्रमेयपराक्रमः ॥२३॥

vedāntavedyo yajñeśaḥ purāṇapuruṣottamaḥ |
jānakīvallabhaḥ śrīmānaprameyaparākramaḥ ||23||

SHLOKA 24

इत्येतानि जपन्नित्यं मद्भक्तः श्रद्धयान्वितः ।
अश्वमेधाधिकं पुण्यं संप्राप्नोति न संशयः ॥२४॥

ityetāni japannityaṃ madbhaktaḥ śraddhayānvitaḥ |
aśvamedhādhikaṃ puṇyaṃ saṃprāpnoti na saṃśayaḥ ||24||

SHLOKA 25

रामं दूर्वादलश्यामं पद्माक्षं पीतवाससम् ।
स्तुवन्ति नामभिर्दिव्यैर्न ते संसारिणो नरः ॥२५॥

rāmaṃ dūrvādalaśyāmaṃ padmākṣaṃ pītavāsasam |
stuvanti nāmabhirdivyairna te saṃsāriṇo naraḥ ||25||

SHLOKA 26

रामं लक्ष्मणपूर्वजं रघुवरं सीतापतिं सुन्दरं
काकुत्स्थं करुणार्णवं गुणनिधिं विप्रप्रियं धार्मिकम् ।
राजेन्द्रं सत्यसन्धं दशरथतनयं श्यामलं शान्तमूर्तिं
वन्दे लोकाभिरामं रघुकुलतिलकं राघवं रावणारिम् ॥२६॥

rāmaṃ lakṣmaṇapūrvajaṃ raghuvaraṃ sītāpatiṃ sundaraṃ
kākutsthaṃ karuṇārṇavaṃ guṇanidhiṃ viprapriyaṃ dhārmikam |
rājendraṃ satyasandhaṃ daśarathatanayaṃ śyāmalaṃ śāntamūrtiṃ
vande lokābhirāmaṃ raghukulatilakaṃ rāghavaṃ rāvaṇārim ||26||

SHLOKA 27

रामाय रामभद्राय रामचन्द्राय वेधसे ।
रघुनाथाय नाथाय सीतायाः पतये नमः ॥२७॥

rāmāya rāmabhadrāya rāmacandrāya vedhase |
raghunāthāya nāthāya sītāyāḥ pataye namaḥ ||27||

शरणागति और नाम-महिमा

SHLOKA 28

श्रीराम राम रघुनन्दन राम राम
श्रीराम राम भरताग्रज राम राम ।
श्रीराम राम रणकर्कश राम राम
श्रीराम राम शरणं भव राम राम ॥२८॥

śrīrāma rāma raghunandana rāma rāma
śrīrāma rāma bharatāgraja rāma rāma |
śrīrāma rāma raṇakarkaśa rāma rāma
śrīrāma rāma śaraṇaṃ bhava rāma rāma ||28||

SHLOKA 29

श्रीरामचन्द्रचरणौ मनसा स्मरामि
श्रीरामचन्द्रचरणौ वचसा गृणामि ।
श्रीरामचन्द्रचरणौ शिरसा नमामि
श्रीरामचन्द्रचरणौ शरणं प्रपद्ये ॥२९॥

śrīrāmacandracaraṇau manasā smarāmi
śrīrāmacandracaraṇau vacasā gṛṇāmi |
śrīrāmacandracaraṇau śirasā namāmi
śrīrāmacandracaraṇau śaraṇaṃ prapadye ||29||

SHLOKA 30

माता रामो मत्पिता रामचन्द्रः
स्वामी रामो मत्सखा रामचन्द्रः ।
सर्वस्वं मे रामचन्द्रो दयालुर्नान्यं
जाने नैव जाने न जाने ॥३०॥

mātā rāmo matpitā rāmacandraḥ
svāmī rāmo matsakhā rāmacandraḥ |
sarvasvaṃ me rāmacandro dayālurnānyaṃ
jāne naiva jāne na jāne ||30||

SHLOKA 31

दक्षिणे लक्ष्मणो यस्य वामे च जनकात्मजा ।
पुरतो मारुतिर्यस्य तं वन्दे रघुनन्दनम् ॥३१॥

dakṣiṇe lakṣmaṇo yasya vāme ca janakātmajā |
purato mārutiryasya taṃ vande raghunandanam ||31||

SHLOKA 32

लोकाभिरामं रणरंगधीरं राजीवनेत्रं रघुवंशनाथम् ।
कारुण्यरूपं करुणाकरं तं श्रीरामचन्द्रं शरणं प्रपद्ये ॥३२॥

lokābhirāmaṃ raṇaraṃgadhīraṃ rājīvanetraṃ raghuvaṃśanātham |
kāruṇyarūpaṃ karuṇākaraṃ taṃ śrīrāmacandraṃ śaraṇaṃ prapadye ||32||

SHLOKA 33

मनोजवं मारुततुल्यवेगं जितेन्द्रियं बुद्धिमतां वरिष्ठम् ।
वातात्मजं वानरयूथमुख्यं श्रीरामदूतं शरणं प्रपद्ये ॥३३॥

manojavaṃ mārutatulyavegaṃ jitendriyaṃ buddhimatāṃ variṣṭham |
vātātmajaṃ vānarayūthamukhyaṃ śrīrāmadūtaṃ śaraṇaṃ prapadye ||33||

SHLOKA 34

कूजन्तं रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।
आरुह्य कविताशाखां वन्दे वाल्मीकिकोकिलम् ॥३४॥

kūjantaṃ rāmarāmeti madhuraṃ madhurākṣaram |
āruhya kavitāśākhāṃ vande vālmīkikokilam ||34||

SHLOKA 35

आपदामपहर्तारं दातारं सर्वसम्पदाम् ।
लोकाभिरामं श्रीरामं भूयो भूयो नमाम्यहम् ॥३५॥

āpadāmapahartāraṃ dātāraṃ sarvasampadām |
lokābhirāmaṃ śrīrāmaṃ bhūyo bhūyo namāmyaham ||35||

SHLOKA 36

भर्जनं भवबीजानामर्जनं सुखसम्पदाम् ।
तर्जनं यमदूतानां रामरामेति गर्जनम् ॥३६॥

bharjanaṃ bhavabījānāmarjanaṃ sukhasampadām |
tarjanaṃ yamadūtānāṃ rāmarāmeti garjanam ||36||

SHLOKA 37

रामो राजमणिः सदा विजयते रामं रमेशं भजे
रामेणाभिहता निशाचरचमू रामाय तस्मै नमः ।
रामान्नास्ति परायणं परतरं रामस्य दासोऽस्म्यहं
रामे चित्तलयः सदा भवतु मे भो राम मामुद्धर ॥३७॥

rāmo rājamaṇiḥ sadā vijayate rāmaṃ rameśaṃ bhaje
rāmeṇābhihatā niśācaracamū rāmāya tasmai namaḥ |
rāmānnāsti parāyaṇaṃ parataraṃ rāmasya dāso'smyahaṃ
rāme cittalayaḥ sadā bhavatu me bho rāma māmuddhara ||37||

SHLOKA 38

राम रामेति रामेति रमे रामे मनोरमे ।
सहस्रनाम तत्तुल्यं रामनाम वरानने ॥३८॥

rāma rāmeti rāmeti rame rāme manorame |
sahasranāma tattulyaṃ rāmanāma varānane ||38||

समापन-पंक्ति

COLOPHON

इति श्रीबुधकौशिकविरचितं रामरक्षास्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

iti śrībudhakauśikaviracitaṃ rāmarakṣāstotraṃ sampūrṇam ||